

Վարազայի Հավատիս հաճութատ տեֆա, եանի Կարա իրթէսի, սաղ, բենճէմպիհ, վէ ճիւմա իրթէսի կիւնէրի չըգմագտա տըր :

Վարազա սենէտէ 200 նիւսիս վերիկայ, զըմմէթի տախի պիր սենէ իշին 200, վէ ալթը պիւ ին 100 զուրուշտուր :

Եիւզ զուրուշտու պիր տեֆատա վերեմէյէն քէսանտան եալնըզ 50 զուրուշտախի ալթնարագ, իւշ պլըզ 50 նիւսիս զաղէթա վերիկէճէք տիր :

Վարազա թանէ իւշ 50 շէր փարպայ սալթըլաճագ տըր :

Իլանաթըն սալթըլը իւք տեֆա իշին 3, էքինճի

տեֆա իշին 2, վէ իւշիւնճիւկ վէ զիյատ տեֆալար իշին 1 զուրուշտուր :

Մէքթուպ վէ սայիրէ, Վարազը իսաննտա իւսթ գաթտա, 1 նիւմէրուլ օտատա, Գանստան Վարազետ իսմինէ կեօնտերիկէճէք տիր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՅԵ

Պէհէր սենէ առէթի միւսթա հասնէյի Սալթանաթը սենիյէտէն օլտուղու վէճէյէ, իշ պու ճիւմա իրթէսի կիւնիւ զաթը մէտիսիմաթը հաղըթի խիլաթէթընսհի, Պապը ալթըրինի թէշըրի իւշ, Մէճիսի վալթայէ նազըր տայիրէյի մէտի պահիրէյի հիւմալունարընա շէրէֆպախը գուտուլը էճալ վէ շէվթէթ, վէ միւզաքէրաթը ճարիյէյէ լըթիթէն վէ թէնէզըլէն իհալէյի սալթայի ալթըթէթ պուրուլտուղու, վէ վիւքէլայի ֆէիլտաթ, վէ մէմուրիսի քիրաթ հազարաթը տախի իլթիֆաթը մէքետրիթ ալթըր հաղըթի փատիշահիյէ մաղհարիյէթէրէհիսի մէպահաթ օլտուղարը հալտէ, ալթէթի սէնիյէյի միւլթըքանէ շէրէֆ էֆղայի վուգու ջըմուշտուր :

— Տէվլէթի ալթիյէն տէյոլունու ումուլմիյէ տէֆթէրի քէպիրինէ գայտ օլունան տէօրթ միլիօնուգ իսթիգրազ հիսսէ սենէ, տալթընըն, էսհամը սայիրէ միսլուլ ախը ու իթասը, կէշէն բենճէմպիհ կիւնիւ 1 օնտրա պօրսասընա ըուսսաթ վերիկիւ, վէ պու սէպէպտէն տէօրթիւնճիւ թէրթիպ էսհամը ճէտիտէ, պիրտէն պիրէ էլթ պէշ պուշուղա ֆըրլամըշտուր :

Պու հափաթիս ճիւմա իրթէսի Ղէրիտէյինտէ օգուլմուլ իտի, վէ պու բազար իրթէսի ճէրիտէսինտէ տախի շու ալթիտէքի օգուլմուլ տուր :

— Տէվլէթի ալթիյէն տէյոլունը ումուլմիյէն տէֆթէրի քէպիրինէ գայտ օլունան տէօրթ միլիօն իսթիգրազ հիսսէ սենէտալթընըն, էսհամը սայիրէ միսլուլ ախը ու իթասը, կէշէն բենճէմպիհ կիւնիւ 1 օնտրա պօրսասընտա ըուսսաթ վերիկիւ տիր տէյու, ճիւմա իրթէսի կիւնիւ չըգարըլան ըուլթնամիլտէ պէյան գըլընմըլ իսէտէ, հալ պու քի, վէ թիլմիշ օլան ըուսսաթըր ըսմիյէ եալնըզ տէօրթ միլիօնուգ էսհամա մախսուս օլմալըպ, տէֆթէրի քէպիրէ գայտ օլունաճագ էսհամը ումուլմիյէ իշին օլմաղլէ, թասսիհի քէյիթիէթէ իպթիտար օլունտու :

— Օլաթը շէվթէթսիմաթը հաղըթի փատիշահի թարաֆընտան, ճէնապը վէքէալթէթէնսհիյէ, իւշ ընա թայ իհտա վէ իհ-

սան պուրուլտուղու մէմուլաթը Ղէրիտէտէ օգուլմուլ տուր :

— Փարիս տէֆթի տէվլէթը Սաֆվէթ բաշա հաղըթիթէրի, մայյէթէրի մէմուլանիյէ, փարիստէ տէֆարէթիտանէյէ նիւղուլ իյէտիկիւնտէն, սէֆթի սապըգ տէվլէթը Ղէմիլ բաշա հաղըթիթէրի, Սօրիս նամ ըօգանթայա նաղլ իթմիշտիր :

— Բուսիա մէմալթընտէն, բօլթիթա թէօհմէթի իւշ Սլաշ պուղտանա գաշանլարըն, սայիր սահիպ ճինայէթէր միսլուլ, թէպիմ իտիլմէսի, Բուսիա տէվլէթի թարաֆընտան Գուզա պէյ հաղըթիթէրինէ թէքիթ օլունմուլ իսէտէ, 1 փուպա տէվլէթէրինին հիւ պիրիսի նէզտիստէ ճայիլ կէօրիւլմէյէն էօյլէ պիր խուսուսա աալա միւսաաթէ իտիլմէյէն ճէկի ճէվապը վէրիկիւ, վէ ճիւմէ թարաֆընտան թահսին գըլընմըլ տըր :

— Ինճիլի շէրիֆի գրիթիթա իթմիշ օլան մէշուր միւսիւ Բընան, պու ճիւմա իրթէսի կիւնիւ 1 սթանպուլա կէլմիշտիր :

ՉԵՆԻՆԻՆԻՅԵ

Թիւրքիյամըղտա կիւնպէկիւն ֆագըրըզ արթմագտա օլտուղուն էսէֆ իւզթէ կէօրմէքտէ օլտուղումուղտան, վաթան զայրէթինտէն թէշիլթ օլունարագ, հէրքէսին անլայաճաղը սուրէթտէ, զէնկէնլթ իւզթէքիէ, պաղը միւլահաղամըզ պէյան իտէրիլ :

Օէնկէնլթ պաշըճա իւշ սէրմայէյէ միւհթաճ տըր, եանի պիրինճիսի թօրրագ, իքինճիսի վաղըթ եախօտ չալըճագ, վէ իւշիւնճիւսի իլմ ու հիւնէր եախօտ պիլմէքլթ :

Էր մէմալթ իշին պուլնլարըն իւշիւ տախի այնի տէրէճէտէ էլթմիյէթտէն իսէտէ, պաղը մէմալթտէ, պիր պիրինտէն զիյատէ կա էքսիթ տէրէճէտէ պուլունմասը տախի իւշապ իթմէքտէ տիր :

Թիւրքիյամըղտա թօրագճա սէրմայէնին պուլուղու ամմէյէ մայլամ տուր, լաքին վաղըթա եախօտ չալըճագ, վէ իլմ ու հիւնէրճէ եախօտ պիլմէքլթէք սէրմայէթէրին բէք աղըզը տախի ինքետար օլունմալ սահիհլթէրտէն պիրիսի տիր :

Թիւրքիյամըզ հալիսի, ալթստէվիյէ թէնպէլթ սըֆաթընը կիլինմիշտիր, վէ եալանտա տէյիլ տիր :

Թաշարալարտա պուլունան թէնպէլթ իսթանպուլտան զիյատէ ինէտէ, 1 սթանպուլուն

հալի հէր կիւն կէօլթէրիմիլ էօնիւնտէ օլտուղունտան, եալնըզ պուլնարըն պիր նիւմունէ թուլթարագ, աշվալը հաղըթիսին թէֆթիլ իթմէքլթի քէաթի աալա իտէրիլ :

1 փալթիմիլին թէնպէլ օլմասընմալ պաշըճա իքի ճինս սէպէպլթը վար տըր, եաթի պիրինճիսի ըուհանի, վէ իքինճիսի ճիսմանի, վէ ճիսմանի սէպէպլթը տախի իքիյէ թագսիմ օլունմագտա տըրլար, եանի պիրիսի հիւքիւմէթէ, վէ տիկէրի էհալիճէ : Բուհանի սէպէպլթին պաշըճասը, վէ պուլտաա թէօյլէյէպիլթէկիմիլ շու սենէտէ, 1 փուպա էհալիսին նիսպէթէ, 120 կիւն, եանի տէօրթ ալ գատար պօշա զայպ իթմէքտէ օլտուղումուղ տուր : վէ պու իսէ քիւշէք պիր շէյ տէյիլ տիր : շիւնքի սենէնին իւշ փայտա պիր բայը տիմէք տիր, տիմէք տիր քի, պիլ 1 փուպա էհալիսինտէն, եալնըզ պու ճիհէթլէ, սենէտէ 1 իւշտէ պիր բայ կէրիտէ գալմագտայըլ : եանի տիմէք իսթէրիլ քի, 1 փուպալար պիր սէնէտէ եալնըզ բազարլար վէ պայրամլար իւշին 60 կիւն գատար ֆէտա իթմիլթէրի հալտէ, պիլ իսէ հէման սենէնին նըսթընը զայպ իթմէքտէյիլ : շիւնքի, հէմ 1 սլամլարըն ճիւլմալարը, հէմ 1 սրիսթիյանլարըն բազարլարը, հէմ 1 քէհուտիլթէրին ճիւմա իրթէսիլթի, վէ հէմտէ հէր միլթէթին պիր չօգ եօրթուլարը վէ սայիր ըուհանի կիւնլթի, ումուլմէն չալըճագըղա խալէլ վիրմէքտէ տիրլէր :

Սիւրաաթըլ մէզհէպլթէ գարըն սէօյլէմէք տէյիլ տիր : լաքին էհալնին միւլթին մէրթէպէ աղ վագըթ զայպ իթմէսինտէ արու իտէնլթտէնիլ : Վագաա մէզհէպլթէք պաղը էօյլէ շէյլթը վար տըր քի, թատիլ ու թէսվիյէթէրինին ճայիլ կէօրիւլմէսի միւլթինսիլ տէյիլ իսէտէ, վագթինէ պէքլէնիլմէսիտէ մէճպուրիյէթտէն տիր : լաքին, պաղը էօյլէ շէյլթտէ վար տըր քի, թատիլ ու թէսվիյէսի հէմ բէք գօլայ տըր, վէ հէմտէ վագթի միւնասիպի կէլմիշտիր :

Սենէտէ 6 ալ գատար պօշա վագըթ զայպ իտիլթէք, գաղանըլաճագ քետրլարտան մահրում գալըզըլըղտան ֆաղա, հուսուլէ կէլէճէք թիճարէթին հէման պիր գաշ միսլի գատար տախի, պիհուտէ եէրտէ մէսարիֆաթ թա տիւշար օլտուղումուղ, էրպապը տիգգաթէ մալիւմ տուր :

Սենէտէ եիւզսէքսէն կիւն գատար եօրթուլ վէ բազարլարա սարֆ իտէրէք, հէմ թիւ

ճարեթան մանրում գաղապ, վե հեմտե պիր
թագրմ թեհի մեսարիֆաթա կիրիֆթար օլ-
տուգուժուզ, վագաա իֆրաթ մերթեպե է-
սեֆ իտեճեք պիր շէյտիր . լաքին պաշգա պիր
զարարմը տաճա վար տըր քի , մեզքիւր
թիճարեթեճ վե մեսարիֆաթա զուհուրա կե-
քէն զարարլարն եքքիւնինե միւսավի օլտուգ-
տան պաշգա , պէլքի թեճավուզ տախի իթ-
մեքտե տիր տեյեպիլիլիլ . Նիյեթիմիլճե ,
բուհանի օլան կիւնլերտե , նեզտի իէպպա-
նիտե շայանը գապուլ օլաճագ աժէլ ու հարե-
քեթլերտե վե ֆաղիլեթլերտե պուլունաճագ
եքրտե , առապ ու թերպիյեթիլին եքսիլի-
յինտե , զըտուր սլարագ , հեմ պիր թա-
գրմ մեսարիֆաթա տիւչար օլմագտայը ,
վե հեմտե , մանեվի սուրեթտե , բեք չօգ
զարարլար իթմեքտեյիլ . շէյլե քի , իլ
կիւնլերինտե եալմատըլըմը , եախօտ եա-
բամատըլըմը էն ֆէնա հարեքեթլերի , խաս-
սեթէն բազար վե եօրթու կիւնլերինե սագ-
լայարագ իճրա իթմեքտեյիլ , Պու սեյլե-
տիկիմիլ օլ գատար պիւյիւք պիր սահի հիլք
տիր քի , հիլք պիր միլեթ ինքեար իտեմե-
տիքտե պաշգա , էկեր Պապը զապթիյեյե
կիտեն ճուլնալարա , վե քիլեքեթլերտե , վե
գարաղօղլարտա , վե մերքեզլերտե թեսվլլե
օլունան մուարալարա տիգգաթ օլունա ,
բեք չաբուգ անլաշլաճաղը շիւրհեթէն միւս-
թաղի տիր : Պիր էհալտե իսե , մատտի
զէնկիլեթտե զեյատե , առապ ու թերպիյե
վե ալաղը հասէնե զէնկիլեթլին տիգգաթ
վե սայ ու իգտամ օլունմագ էլլեմիյեթտեն
տիր , չիւնքի , առապ ու ալաղ զէնկիլեթլի
իլե , մատտի զէնկիլեթ բեք գօլայ էլտե օ-
լունապիլիլ էմմա , մատտի զէնկիլեթ իլե ,
առապ ու թերպիյե զէնկիլեթլին բեք գօ-
լայ մալք օլունմագ . վե եօրթու բազար
կիւնլերինտե իսե , նաքըլ քի սեյլետիլ , պիլ
իքիսին տախի զայիպ իթմեքտեյիլ :

Թիւրքիյալըլ էհալիսի , պաշլեճա պիր
գաշ մեզհեպե թապի պուլունուպ , վե մեզ-
հեպ սեյալեթլիյեթի իսե քեմալ մերթեպետե
պուլունուտուլունտա , հիւքիւմեթ թարաֆըն-
տան , մեզքիւր եօրթու բազարլարն սայրսը
էքսիլմեթինե միւտալեթլին ճայիլ կեօրիւ-
լիւպ վե իրթիքեապ օլունմագաղը աշիքեար
տըր . լաքին , հիլք տեյիլ իսե , հեր մեզհեպին
րուհալանլարը , վե հեր մեզհեպե թապի պու-
լունանլարըն աղըլըլարը , կերեք ճան վե կե-
րեք թեճն իչին , մատտի վե մանեվի գէնկիւ-
լիյին էլլեթլիյեթլին , վե էհալինին պու կի-
տիլ իլե , վագթ ու հալին իթիլալարն ,
էկեր չարեպինե պաղըլմալ իսե , սէնե պեթե-
նե , վե կիւն պե կիւն ֆագըլըլա տիւչեճե-
յիլի միւլահաղա վե տեքթ իտեքթ , միւլին
մերթեպե թատիլ ու թեպիլեթին հիմմեթ
իթմեթ տիրլեր . վե հիլք տեյիլ իսե , առապ
ու թերպիյեթլին չօլալարագ , պիր թա-
րաֆտան իթիլեթլի զարարը , տիկեր թա-

րաֆտան իյլեթիլերի քեար իլե գաբաթ-
տըրմալա էզճան ու տիլ չաղըլմալ տըրլար :
Ե ու աղըլանե թարիթի թուլուպ վե իսլա-
հալթն իճրալան թեճեպիլա իթիլեթլինտե
էհալիլերին պիւյիւք պիր խաթարտան գու-
թարարագ , սեպեպի իհալարը օլաճագլարը
շէյլե տուրտու , միլք ու տեվլեթե տախի
պիւյիւք պիր խըտմեթ իթմիլ օլաճագլարը
պի իշմիպաճ տըր . չիւնքի պիր տեվլեթին
էհալիսի , մատտի վե մանեվի սուրեթտե նե
գատար զէնկիլ օլուր իսե , օլ տեվլեթին
տախի , օլ գատար զէնկիլ , գուլվեթլի , վե
շերեթիլ սայըլաճաղը թարիթե հաճեթ տե-
յիլ տիր . նաքըլ քի , Վերիգա ճիւմհուրու
կեօղլերիմիլ էսինտե պիր ճանըլ իսպաթ
տըր . զիրա , սայիլ պիւյիւք տեվլեթլեր կիպի ,
հիլք պիր ճիհեթլե հաղըլըլա պուլունմա-
տըլը թագալիտե , էհալիսին մատտի վե
մանեվի զէնկիլեթլի սայեթինտե իպրալ իթ-
տիկի գուլվեթ վե գուտեթի զըմննտա , հեր
տեվլեթ վե հեր միլեթին թեհալիլերին
մուճիպ օլմուլ տուր :

Եօրթու վե բազար կիւնլերիմիլ չօգ-
լուլունտա , պաշգա պիր զարարա տաճա
տիւչար օլմագտայըլ քի , էվլեթլերինե նիս-
պեթլե տաճա պիւյիւք սայըլա սեղա տըր .
եանի մեթլեպլերին գաբաղը գալարագ , շա-
կիրտանն հեմ պօշա վագթ զայիլ իթմեթի ,
վե հեմտե , տեքստեն սըգ սըգ սուլարագ ,
էյրեթիլերին տախի , չալուգ չալուգ
ուլունմագ :

Պարի շու գատար եօրթու վե բազար
կիւնլերինտե , պիւյիւք քիւլք մեթլեպ-
լերի վե ճեթիլեթ ելլեթլինե տօլարագ ,
տեքստեն վե նուլթլար տիլեթլեք առեթի-
միլքտեն օլա իսի , հիլք տեյիլ իսե օլ ճի-
հեթլե միլեթեթլի օլուր իսիլ : Եճեպ
րուհալանլար վե աղըլըլ միլեթ պաշլարը ,
պու մուհասեթնաթըն տախի հուսուլինե , միւ-
րաթ իթմեթլի մուլաֆթագ օլմագլար մը :

Եօրթուլար սեպեպինտեն էն զիյատե վա-
ղըլ զայիլ իտեն միլեթ իսիլ միլեթի տիր
վե պու կիւնքի կիւն , աղըլըլարը օլ պապ-
տե օլ գատար մահալունտուլար քի , պեյն-
լերինտե , շու « եօրթու թուլա թուլա ,
իսթիլմիլղտե գալմատը եօրթիլ » տարպը
մեթլերին սեյլեթլեքտե օլտուգլարը շէյլե
տուրտու , նիլե էքքեթլեր տախի , եօրթու-
լարըն չօղլունու գատընլարա պըրագարագ ,
չարը պաղարլարնա կիթմեքտե տիրլեր :

Պաղըլ սօֆուլար , իսլարըն եօրթուսու-
նուն չօղլունունա նիսպեթլե , եինե չալար-
տան վե իսլամարտան իյի կեչինմեքտե օլուպ ,
վե զէնկիլեթլեր բեյաթ իթիլեթլին կեօթեթե-
րեք եօրթուլարըն զարարը ճիւլաղըլըլա իսպաթ
իթմեք իսթեթիլեթտեն պաշլարա հաթթա , եօր-
թու թուլանըն գըմեթի տաճա զիյատե ա-
ղըլըլ . . . տախի ալմեքտե տիրլեր . հալ պու-
քի , պիլք էյլե պաթթիլեթլերինե ինանմա-

տըլըմըլտան տերիլ քի , էվլեթ , իսլար
չալարա վե իսլամարա նիսպեթլե շիմի-
զէնկիլ տիրլեր , լաքին էկեր եօրթուլարը աղ
օլա իսի , ֆուգարալարըն տաճա աղ ֆա-
ղըլ հալտե օլաճաղը շէյլե տուրտու , իտա-
րեթլերին տախի , իսլամարտան վե չալար-
տան զիյատե պիլմեքտե տիրլեր :

Եհալիլին թեհեպլիյեթլե , եախօտ պու-
շա վագթ զայիլ իթմեթինե ճիսմանի իքի
ճինս սեպեպլեր օլուպ , պուլունարտան պիր
թագըլըլ հիւքիւմեթ , վե տիկեր թագըլըլ
էհալիլ քաճի տիր տեթիլ :

Հիւքիւմեթ քաճի օլան սեպեպլեր տախի
իքի կիւրուհ տուրլար , պիր կիւրուհու կիւճ
վե խալիլեթ վագթլե վե մեսարիֆաթա միւհ-
թաճ , մեթլա տեթիլ եօլարըն , արապա եօլ-
լարըն , գանալարըն , վարօլարըն , թե-
լեկրաֆլարըն , բօթալարըն , վե կաղարըն էք-
սիլք օլմալը , նաքըլ քի Վալթանաթը սէնիյեթ-
յի մամուրիյեթլայե տախի շու խուսուսուն
բեք ալեա ֆեհմիտե օլտուղունտա , չէնտ
սէնեթեն պերու , պիթթեթիլեթլի ճուլտե կե-
թիլիլմեթ զըմննտա , հեր նեվի սայ ու հիմ-
մեթլե իգտամ պուլունմագտալար . տիկեր կիւ-
րուհու գօլայ , ֆեգաթ տիգգաթ ու հիմմեթ
միւհթաճ , մեթլա փաթուլարտա մալահաթ-
լարըն չալուգ թեպիլեթ օլունմալար ու-
զանմալարըն մուճիպ օլունու պաղը սեպեպլեր
պուլունմալար , գալտըլըլարըն ֆէնա հալտե
օլմալար , չարըլարըն տաղըլըլ օլմալար պիրեր
մահեթլեթ թաթլանմըլ պուլունմալար , վե
վագթինե կեօրե կիճ աղըլըլ էքքեն գաբա-
տըլարագ , հեր քեթին իսթեթիլի գատար չա-
ղըլմալար , էսնաֆլար պեյնինտե պիր թա-
գըլ քեթիլերե մալսուս , ֆեգաթ թեգատ-
տիւմ տեթիլե շէյլե զարարըն ուսուլ ու ա-
տեթլեր պուլունմալար , վե քեթիլերին , վե տի-
լեթլերին , վե սաթըլըլարըն , վե պեյիլեթի-
լերին վե չալունլարըն , վե պաղըն ալթար ա-
րապալար էհալիլ իմաթիլ իտեթլե իլինտեն
կիւնլերինտե ալը գօլմալար , վե կիճլերի ֆէնիլըլ
ֆէնեթիլք տիլարը չօգմագ զըմննտա պաղըն
եաաղար զուհուր իթմեթի , վե սագալարտա
էհալիլ թաղմագ իլին արապալար պու-
լունմալար , վե զայրիհիւմ , վե զայրիհիւմ :

Պունլարըն իլինտեն , պաղըլարըն տիգ-
գաթ օլունմագ բեք գօլայ , վե հեմտեճ էհիլ
էմանեթի թարաֆընտան լաղըլ կեթիլի
հալտե , կեօրիլեթլեթլի , տօղլունու . բեք էսե-
ֆե շայան տըր . մեթլա , Եհիլսալարն գա-
ղըլըլտաքի Ելենի ճամի գաբուսու , զաթեն
կիրիպ չօգան էհալիլ նիսպեթլե բեք տալ
օլտուղու պեր թարաֆ , նիլե տեֆալար , մեզ-
քիւր գաբուսուն իքի թարաֆը իլինտե պիրեր
իքիլեր տիլենեթ , վե եանլարընտա տախի սա-
թըլըլար տուրարագ , հեր քեթիլ պաղըլա-
լարա պեթլեթլե մեթպուլ իթմեքտե տիրլեր :

Եհիլսալար տըր պաղըլար , պեյլե եաղըլ-
լար վե պիրեր իքիլեր տագըգա վագթ զայիլ

